

עוז ותעצומות

הרב משה מערבי שליט"א
 רב הקהילה וביהמ"ד לצעירים ע"ש קדושי צה"ל רב בישיבת ההסדר חולון

מדגיש כמה וכמה פעמים כי איננו פותר חלומות וכפי שאמר: "בלעדי אלוקים יענה את שלום פרעה". יוסף הוא שליחו של הקב"ה ותולה את הגדולה בבעליה. מעתה מובנת התפעלותו של פרעה: "הנמצא כזה איש אשר רוח אלוקים בו"? פרעה חש כי "רוח אלוקים" פועמת ביוסף.

יוסף במצרים כלוא עמוק בבור. בלי הודעה מוקדמת, יוסף מובהל מן הבור, מריצים אותו והוא מגלח ומחליף שמלותיו. יוסף עומד מול פרעה במטרה ברורה ומוגדרת - לפתור את חלום פרעה. יוסף מבשר על שבע שנות שובע בכל ארץ מצרים ואחריו שבע שנות רעב.

בכל התורה החכמה קודמת לבינה. עם חכם ונבון. אנשים חכמים ונבונים. ובתפילת העמידה: חכמה, בינה ודעת. אולם פרעה מודיע ליוסף כי אין נבון וחכם כמותו! הבינה קודמת לחכמה. וההסבר - אצל יוסף באה הבינה דרך נבואה. מרוח האלוקים שבו, לא כתוצאה מהחכמה אלא קודם לה.

יוסף לא מסתפק בפתרון החלום, אלא מייעץ לפרעה כיצד לנהוג: "ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם וישיתוה על ארץ מצרים". ותמוה הדבר מאד.

איך מעיז יוסף, העבד שנקרא מבית הסוהר, העבד שנקרא לשאלה אחת בלבד, מניין העוז והתושיה להשיא עיצות לפרעה, "הגדול שבאנשים"? מי שמו יועץ לפרעה?

אנו נמצאים בשבת חנוכה. רבותינו אומרים "אין ויהי אלא לשון צער". תחילתה של הפרשה, רוויה בצער. יעקב בצער על אבדן בנו יוסף ויוסף בצער על הימצאותו בכלא המצרי ללא עוול בכפו. אולם בסופה של הפרשה מגיעה התקווה, השמחה. יוסף משנה למלך. וכמו בחנוכה, בתחילה היו נתונים עם ישראל לגזרות שמד נוראיות. כמו יוסף בשעתו העומד יחיד מול רבים, מול האימפריה המצרית, כך בני חשמונאי כמעטים מול רבים, עומדים מול האימפריה היוונית. בכח האמונה התמימה, בכוח הדבקות בקיום מצוות ה', מתגברים על הקשיים ויוצאים מאפילה לאור גדול. יהי רצון שכל אחד מאיתנו כפרט ועם ישראל ככלל יזכה לישועה ולאור גדול וכמו בימים ההם כן בזמן הזה.

הרמב"ן מבאר, יוסף לא ייעץ ולא העיז להשיא עיצות לפרעה. יוסף רומז לפרעה - תבחר בי. כשם שאני יוסף מסוגל לפתור את החלום, אני מסוגל לישם ולבצע את הגלום בחלום וכלשון הרמב"ן: "ואמר יוסף כל זאת בעבור שיבחרו אותו, כי החכם עיניו בראשו". פרשנים אחרים כותבים שההוראות שנתן יוסף לפרעה אינם בגדר ייעוץ, אלא חלק מפתרון החלום. כיוון שהקב"ה הראה לפרעה שנות שבע ושנות רעב, מתבקש הדבר שהשנים הטובות יכללו את השנים הרעות.

רבינו יצחק אברבנאל סובר כי עצתו של יוסף ברוח הקודש נאמרה. יוסף הצדיק לא מתיימר ליעץ לפרעה וגם לא לומר לו כיצד לפעול. יוסף הצדיק כשפתר את חלום פרעה דיבר כנביא, כשליח של הקב"ה. יוסף

שבת קודש
 כח' כסלו, תשע"ב

פ ר ש ת
 מ ק ץ
 הדלקת נרות: 16:19
 צאת השבת: 17:22
 רבינו תם: 17:54

מה בגיליון?

דבר הרב
 משה מערבי שליט"א
 המסע אל החלום
 כתבה שנייה בסדרה
 על תיאוריה ופרקטיקה
 מדור לילדים
 חדש, ישן ומעורר
 עניין

יוצא לאור ע"י
 המחלקה לתרבות תורנית
 עיריית חולון

בשיתוף:
 משרד החינוך
 האגף לתרבות תורנית

עורך וכותב המאמרים:
 הרב יונתן דדון

עיצוב והפקה:
 "אורות"

פרסום, שיווק והוצאה לאור
 מודעות והפצה:
 סילקו הפצות 050-8891445

כל הזכויות שמורות
 נא להימנע מקריאת העלון בתפילה

לתגובות:
 רח' ויצמן 58, חולון
 haimz@holon.muni.il
 טל. 03-5027340
 פקס. 03-5027189

הגיליון טעון גניזה

לוחיות:

עובדה! אפשר ללא האקין!

תומר דבורה - מרפאות לרפואה אלטרנטיבית
 לפרטים נוספים ולקביעת תור: 054-4635629

המסע אל החלום

כתבה שנייה בסדרה

היהדות שהקדימה את הנאורות

מעניין לציין, כי לפני אלפי שנות דור, משנת חז"ל הבהירה בצורה קולעת את רעיונות פרויד ופרום [מעבר לפרשנות המקרא האישית שהגה פרום]. האמורא הארץ ישראלי שמואל בן נחמני, מי שהיה מגדולי בעלי האגדה שבכל הזמנים, התבטא על כך בפרק מיוחד בתלמוד שהוקדש לנושא החלומות: "אמר ר' שמואל בר נחמני א"ר יונתן: 'אין מראין לו לאדם אלא מהרהורי לבו'". כלומר, הרגשות העמוקים שגנוזים בלב – הם בעצם המפה והמצפן להבין את פשר החלום. להנחה זו הוא מסתמך על ספר דניאל שבתנ"ך, המוקדש ברובו לחזיונות הלילה של מלכי בבל העתיקה, ובו אמר הנביא למלך: 'אנת מלכא רעיונך על משכבך סליקו' [=אתה המלך רעיונותיך עולים בעת השינה].

רבא, מראשי מנהיגי הדור הרביעי של האמוראים מביא לזה נימוק לוגי: "תדע דלא מחוו ליה לאינש לא דקלא דדהבא, ולא פילא דעייל בקופא דמחטא". תרגום: לא מראים לאדם בחלום דקל זהב, או פיל נכנס בתוך חור מחט. ולמה באמת לא נראים מחזות פנטאסטיים כאלו? מסביר גדול הפרשנים, רש"י שזהו: "דבר שלא הורגל לראות ולא הרהר בו מעולם". המשמעות: החלום הוא ביטוי הצרכים הנסתרים שמבוקרים על ידי האישיות, כשהאדם ער. מחזות שאינם סבילים מבחינה תיאורטית לא יכנסו עקרונות לתת-המודע, ולכן גם לא יוצצו בשעת השינה.

חלומות בחלונות הגבוהים

באותו עניין, מסופר בתלמוד על הקיסר "אדריאנוס", שפנה לתנא יהושע בן חנניה כדי שיגלה לו מה יחלום בלילה הקרוב? והוא השיב שיראה את אויביו הפרסיים שילכדו אותו ויטילו עליו עבודות כפייה עבור מלכם, ר' יהושע אף פירט את אופי המטלות: רעיית חזירים עם מקל זהב. במהלך היום, הרהר הקיסר בדבריו ובלילה - חלם כן.

מן העבר הנגדי של המתרס היריב, מלך פרס, "שבור" שאל שאלה דומה את שמואל, ונענה כי בחלום ייפול בשבי, וישועבד למטרת טחינת גרעיני תמרים בריחים מזהב. הרהר בכך המלך ביום, וראה כן בלילה. כאמור, הסיבה לכך נעוצה בקביעה כי החלומות מהווים שיקוף הרגשות העמוקים בנפש, ומה שמעסיק את לב האדם יבוא לכלל ביטוי בשינה, עת כשמגנוני בקרת הרציונאל אינם פעילים די הצורך.

bethashem@gmail.com

תורת הפסיכולוגיה המודרנית מגדירה את החלום כ"במה" עבור אוסף רגשות הצצים בעת השינה ומבטאים את המאווים האי-רציונאליים של האישיות. מסתבר כי לפני אלפי שנים הקדימה היהדות את תפיסת עולם המדע בעניין.

הפסיכולוג והפילוסוף אריך פרום (1900-1980) בספרו "השפה שנשכחה" הלך גם הוא בעקבות התיאוריה שפיתח הוגה הפסיכואנליזה ד"ר זיגמונד פרויד - לפיה החלומות הינם דרך להבנת מרכיבי האישיות: "בשנתנו", הוא כתב, "מתעוררים לחיים דחפים אשר איננו רוצים, או איננו מעיזים לדעת בהקיץ אודות קיומם: שנאה, שאפתנות, חשדנות, וקנאה אי-רציונאליים... המורחקים מתודעתנו - מוצאים ביטוי בחלומותינו."

החלום כביטוי לשאיפות האצורות בנפש האדם

כמו רבים מרעיונותיו שנלקחו מספר הספרים, התנ"ך, שאב פרום את דבריו מן הסיפור המקראי בפרשת "וישב" שבספר "בראשית". שם סופר על חלום האח הקטן והדחוי חברתית על ידי עשרת אחיו, יוסף. בו מופיעים סמלים הלקוחים מעולם הצומח והחלל. בחלום הראשון נראו אלומות שעורים המשתחוות כלפי אלומתו הבודדה הניצבת בשדה. השני הצביע על גרמי השמיים ובראשם: השמש, הירח + 11 כוכבים הסוגדים אליו. יוסף, לא מצליח לכלוא את תחושותיו ומספר להם על חזון הגדולה הפרטי שלו. כשזה קורה, מגיעה התגובה הדרמטית והיא - חדה בכל קנה מידה: "ויאמרו לו אחיו המלך-תמלוך עלינו, אם משול-תמשול בנו?!!" העימות החריף שפרץ ביניהם מסלים את ההתנגדות כלפיו עד כדי תיעוב וסלידה בחסות הרגשות הפרימיטיביים ביותר: שנאה וקנאה, כפי שנאמר: "ויסיפו עוד שנה אותו על חלומותיו ועל דבריו." בהמשך מודבקת עליו סטיגמה שלילית: "בעל החלומות."

מה באמת הצליח להסעיר את האחים ולהוציאם משיווי משקלם? הרי מדובר בחזיון לילי התלוש מן קרקע המציאות, ששותף לו נער בן 17 המצוי בעיצומו של תהליך גיל ההתבגרות המאופיין בדמיון פורה במיוחד? פרום עונה: "האחים תופסים מייד כי החלום מביע את דמיונו של יוסף, שיום אחד יהיה מעמדו רם משל אביו ואחיו, ושהם יעמדו לפניו 'דחילו ורחימו' [=ביראה ובהנה]. אין ספק שהחלום מביע את שאפתנותו של יוסף, שבלעדיה יתכן ולא היה מגיע לאותו מעמד רם שאליו אכן הגיע."

המאבטח הפילוסוף

התיאוריה חיונית להבנת תרחישים כאלה ואחרים. עם זאת כשמגזימים בה - היא תולשת את האדם מקרקע המציאות...

חלון
לפרשה

על משמרת. אז למה האוורווה ריקה והסוס נעלם? אני חייב להודות כי לשאלה זו - אינני מוצא שום תשובה..."

"וְהָיָה מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפְרָעָה חֲלָם וְהָנָה עֹמֵד עַל הַיָּאֹר." המונח: "ויהי" מסמל שלילה וצער. "מקץ", כשתמו להן, "שנתיים", כמו "ימים" ספורים, עדיין פרעה היה שרוי בחלומותיו 'הפרועים' גם בהקוץ. הכוח התיאורטי - הדומיננטי אצלו הראה מחזות הזויים בכל קנה מידה. התרחיש תיאר את מלך המעצמה המצרית: "עומד על היאור", משל היה עוף הפורח באוויר. פרדוקס נוסף: הציפור מתקדמת במעופה הלאה, אבל פרעה 'עמד' מעל נהר "הנילוס" כפסל דומם.

בכך סוללת החכמה העליונה עבורנו את הדרך הקוטבית האידיאלית - לחיות את המציאות, ולממשה פרקטית, בפועל.

טיפ: מחשבה חיונית חולפת בך? מהר להגשימה. את השאלות הקשורות אליה תשאיר לאחר מכן.

אציל חשוב, קנה לעצמו - סוס אביר ונדיר.

לאחרונה, הצטרף לצוות האבטחה - איש בעל ידע פילוסופי רחב. 'הוא המתאים מכולם! שאלה אחת תעסיק אותו במשך שעות ארוכות, וכך - לא ירדם', הרהר האציל בעת שהטיל עליו את מלאכת השמירה.

עם רדת הלילה קטע האציל את חוט מחשבותיו: "במה אתה עוסק?" שאל והוא ענה: "כשתוקעים מסמר בקיר, להיכן נעלם מה שהיה שם טרם נכנס המסמר?" בחצות נפגש השומר שוב עימו. "ומה כעת?" חקר ונענה: "כשאוכלים בייגלה - לאן נעלם החור שהיה בו קודם?" שמח האציל על ערנותו והלך לנום את שנתו.

כאשר הלילה עמד לפוג - התעורר האציל משינה טרופה, הוא מיהר אל השומר, "שתף אותי ברעיונותיך?" ביקש.

"בשאלה קשה מאוד", ענה הפילוסוף, "הרי כל הלילה הייתי ער ועמדתי

הגדי האובד

שְׁכַנְתָּה הַיְיִתָּה אַחֲרָת - לְאָכַל אֶת בֶּשֶׂר הַגְּדִי הָאֲמֹלָל...

הנמשל:

כְּשֶׁאָמַר יוֹסֵף לְאֶחָיו: "בְּזֹאת תִּבְחַנְנוּ, חֵי פְרָעָה אִם תִּצְאוּ מִזֶּה כִּי אִם בָּבוֹא אֶחֱיִכֶם הַקֶּטָן הַזֶּה." הם חֲשָׁבוּ כִּי בְּכוּנְתוֹ לְהַשְׁלִיכֶם לְמַאֲסָר - וְהִצְטַעְרוּ מֵאֵד. אָבֵל הוּא רָצָה לְאָסֹר נֶקֶד אֶת שְׂמֵעוֹן, כְּפִי שֶׁאֲכַן קָרָה בְּהִמְשָׁךְ.

ילדים יקרים! תמיד נדאג להבהיר את עצמינו בצורה ברורה, כדי לא לגרום לאחרים בלבול כלפי כונתנו האמתית, וכך - נחסוך מהם עגמת נפש מיותרת.

נַעֲבֹר עַל פִּי מִדְרָשׁ-נְבִיא פְּרָשַׁת "מִקֵּץ" (פְּרָשָׁה צ"א פְּסָקָה ז')

גְּדִי בָרַח מִן הַפְּרָעָה לְתוֹךְ הַכְּפָר. אִשָּׁה לֹא הִגֹּנָה שְׁהִבְחִינָהּ בּו - מְהֵרָה לְהִבְיֹאוּ בְּחֵשָׁאֵי לְשׁוֹחֵט. נִתְחַיֵּו הוֹנְחוּ בְּתוֹךְ מִטַּת בְּנֵה הַקֶּטָן. מְלַמְעֵלָה נִפְרָסוּ סְדִינִים, לְהַסְוֹאָה.

וְאָז, בָּא הָרוֹעֶה. "הֲאִם רָאִיתָ אֶת הַגְּדִי?" שָׁאַל בְּדִאָגָה.

לְקַחַה אוֹתוֹ הָאִשָּׁה אֶל הָעֲרִיסָה וְאָמְרָה: "מִי יִתֵּן וְאוֹתָהּ אַחַת שְׂיִוְדַעַת מָה עָלָה בְּגוֹרֵל הַגְּדִי וְאִינָנָה מִסְפֹּרֶת אוֹתוֹ לְךָ - שֶׁתֹּאכַל אֶת הַבֶּשֶׂר שֶׁל מָה שְׂמוֹנַח פֹּה."

הָאָמִין הָאִישׁ שָׁאִין לָהּ מִשָּׁג - מָה קָרָה? וְאֶפִּילוֹ הִיא 'מְאֻחֶלֶת' לְאִשָּׁה שְׂמִסְתִּירָה מִיָּדַע שֶׁתֹּאכַל אֶת בְּנֵהּ. אֵךְ כְּמוֹבֵן

מדור
אביאל
זוהר

מזכרת
משפחת משלאי
בשבור ע"ס 80 ש"ח לקניית ספרים
בחנות "גיטלר" בבני ברק
פתרון לפרשת תולדות
מכירת הבכורה של עשיו ליעקב

חידוש
כמה זמן חלף מסוף הפנשה הקודמת
עד לתחילת הפרשה האחרת?
שלחו את התשובה ל"מחלקה למרבנות תורנית"
בפקס או בדואר ואל תשכחו לציין: "עבור חידוש".

חדש, ישן ומעורר עניין

לניסים שעשוע
מזל טוב להולדת הבן
ברכה
למשפחת לוי
מזל טוב בהיכנס בנם
יהונתן נ"י למצוות

ברכה
למשפחות ישעיהו וזרינגד
מזל טוב בשמחה השרייה
במעונם בהיכנס הבן והבת
לחופה.

ברכה
למזכ"ל המועצה הדתית
חולון **מר יצחק מערבי** ה'ו'
ברכות ואיחולים ליום הולדתו
בן 60 לזקנה.

ברכה
למשפחת חסידים
מזל טוב לרגל הבר מצווה

תושבים יקרים!
מגיע לכם "מזל טוב"?
רוצים לאחל ולברך?
שילחו אלינו את הודעתכם
בפקס או במייל וציינו:
"עבור פינת ברכות ואיחולים"

אזלו הכרטיסים
ל"חידושי תורה"
ו"קונצרט חנוכה"
תושבים
שאינ בידם כרטיס
מתבקשים לא להגיע.

אין זוג לא מוצלח - יש זוג לא מודרך סדרת הרצאות בחולון

תושבי חולון והסביבה מוזמנים לסדרת הרצאות
מרתקת והומוריסטית של הרב קוואס שליט"א
בנושא "זוגיות אהבה והרמוניה", החל מ-כא'
בטבת, תשע"ב (16.1.2012) מידי יום ב', בשעה
20:30 במרכז שטיינברג, רח' משה שרת, מרכז
קריית שרת בחולון. עלות כניסה: 25 ש"ח.

"עולמה המופלא של המשנה"
שיתוף פעולה ייחודי בין
המחלקה לתרבות תורנית עם
מינהל החינוך בעיריית חולון והאגף
לתרבות תורנית במשרד החינוך
מתנהל בימים אלה. בבתי הספר
חט"ב הלא דתיים, תלמידי כיתות ז' ח' ישתתפו
בחידון עירוני וארצי בנושא "עולמה המופלא של
המשנה". במסגרת החידון יקבל כל תלמיד שישתתף,
חוברת עם קטעי משנה ברורה בנושאי תולדות
התנאים, אתרים בארץ ישראל, מדרשי אגדה.

"הגיבור לא כזה קטן..."
80 כרטיסים נמכרו בהצגת הילדים שהתקיימה
ביום ראשון, טו' כסלו. התפוסה בחדר הייתה מלאה
- עד אפס מקום ובשל כך נאלצנו, לצערנו הרב,
לשלוח אנשים לביתם. ישר כוח לכל
הצוות על התמיכה בשיווק והתקתוק
ביום ההצגה.

סדנאות לילדים עם עודף משקל בית חולים וולפסון

- הסדנאות מתקיימות פעמים בשבוע - ימי שני ורביעי בין השעות 16:30-18:30.
- הסדנה כוללת שעתים בשבוע אימון גופני, שעה דיאטנית ושעה פסיכולוגית.
- בסדנה כ-15 ילדים ומיועדת לגילאי 8-15, קבוצות נפרדות לבנים ולבנות.
- העלות 450 ש"ח לחודש ונמשכת 3 חודשים.
- בקרוב תפתח קבוצה חדשה - הזדרזו להרשם!

הרשמה בפלאפון: 050-6368369 הגב' נעמי מור

משרד הבריאות
המרכז הרפואי
ע"ש א. וולפסון

רוצים לקבל את "חלון לחולון" ישירות לביתכם?
שילחו אלינו את הפרטים: שם, כתובת ומיקוד או כתובת תיבת הדוא"ל שלכם, והעלון כבר בדרך אליכם...

רהיטי ברכת השם

בהמלצת הרב צמח מזוז ורבני חולון

לחצן חתנים נישואים...

חדר שינה מעוצב
הכולל: מיטה יהודית + קומודה 2-1 שידות + מראה +
2 מזרנים מבית קינג דיויד + ארון 4 דלתות 2.40x1.60 +
ספריית קודש סנדויץ 4 דלתות 2.40x1.60 + פינת אוכל
מפוארת מעץ מלא הכוללת שולחן 6-1 כיסאות

חדר ילדים
הכולל: ארון 4 דלתות +
ספרייה + מיטת נוער

ארון בגדים
סנדויץ
פורמיקה
2.40x1.60

ספריית קודש
6 דלתות
2.40x2.40
כולל זכוכית

מזרנים ממיטב
היצרנים

סלון עור ריקלנר 2+3

סלון עור בפאלו
במבחר צבעים

פינת אוכל
עץ מלא

כל המוצרים מסופקים במבחר ענק של צבעים
הגיעו מערכות ישיבה תוצרת חוץ עד 40% הנחה
מזרנים אורטופדיים החל מ-250 ש"ח

מתנה
שעון יוקרתי לאשה
על כל קנייה **

מפאת קדושת השבת אין אנו מפרסמים מחירים
* התמונות להמחשה בלבד ** עד גמר המלאי

חולון - רחוב דב הוז 56, טלפקס. 03-5035391 ורחוב אילת 54, טלפקס. 03-5035392